Allemansrätt-sagan

Denna berättelse läses av en ledare. När det i berättelsen kommer till en händelse som rör allemansrätten pausar ledaren i läsningen (precis innan de färgade orden i texten) och låter scouterna ropa JA eller NEJ samtidigt som de flyttar sig till en skylt i lokalen med antingen texten JA eller NEJ. Låt en representant för varje påstående berätta kort varför hen ställt sig där. Fortsätt sedan läsningen fram till nästa färgade ord i texten.

Det är en lördag i mitten av maj och våren hänger i luften. Mamma jobbar denna helg så pappa Love har lastat in Bea och Linus i bilen och åkt ut i skogen för att promenera till en vacker sjö. Hunden Ludde har också fått följa med. När de parkerat bilen vid en rastplats säger pappa Love:

"Längre bort längs vägen finns en mindre grusväg genom skogen. Om vi tar den tror jag att vi ska komma till en stig som tar oss bort till sjön."

De tar på sig ryggsäckar med matsäcken och pappa Love tar Ludde i kopplet och börjar gå iväg på vänster sida av asfaltvägen. Snart kommer de fram till den lilla grusvägen pappa Love pratat om. En bom är nedfälld över vägen och hindrar bilar att komma fram.

"Här går vi in säger pappa."

"JA, det går bra att gå på en enskild väg", säger Bea. De hukar sig under bommen och börjar vandra längs grusvägen. Ludde lufsar glatt på framför dem i kopplet.

Det är ganska varmt i luften och det lovar att bli en skön dag. Vägen ligger i skugga av de höga barrträd som kantar båda sidor om den. Pappa Love stannar till och sträcker sig mot Luddes halsband.

"Nu kan du springa okopplad en stund", säger Love.

"NEJ, det får han inte", säger Bea. "Under våren och sommaren måste hundar vara kopplade så att de inte stör eller jagar djuren eller deras ungar som föds så här års."

"Det tänkte jag inte på", säger pappa Love. "Då får du fortsätta att vara kopplad Ludde."

När de har vandrat längs vägen i tio minuter öppnar sig träden till höger om vägen i ett stort område med låga granplantor.

"Om vi korsar över här kanske vi kan ta en genväg till sjön", säger pappa Love.

"NEJ, det får vi inte", säger Linus. "Det är en skogsplantering. Vi kan råka skada plantorna om vi går över här."

"Ojdå", säger pappa Love. "Det har du rätt i. Jag tänkte inte på det. Vi får gå vidare."

De fortsätter vidare med granplanteringen på höger sida. Efter planteringen kommer en gärdsgård. Det är en hage och i bortre änden står några kor och betar det gulgröna gräset.

"Men här skulle vi kunna ta oss över", säger pappa Love.

"JA, det kan vi göra", säger Bea. "Så länge vi inte skrämmer eller stör korna är det okej att klättra över gärdsgården och gå igenom hagen."

Bea och Linus klättrar upp på stenarna och hoppar ner i hagen. Pappa Love lyfter upp Ludde i famnen och klättrar efter. De tar sig igenom hagen till andra sidan. Pappa inser att han är lite korädd och springer fort över med Ludde i famnen.

"Du kan skrämma korna om du springer, pappa", säger Linus när de kommit i fatt Love. På andra sidan hagen ligger en gård och bortom gården får de syn på vatten i fjärran.

"Där ligger sjön", utropar Love. "Om vi genar över gräsmattan framför huset är vi snart framme."

"NEJ", utbrister Bea. "Du får inte beträda någons tomt på det sättet. Vad skulle du tycka om någon går igenom vår trädgård för att det går snabbare än att gå runt om?"

"Du har rätt", svarar pappa Love. "Det är inte så kul."

De bestämmer sig för att ta sig längs hagen och nå en stig längre fram. Men deras genväg över hagen har kortat vägen till sjön. Det är bara några minuters promenad på stigen genom det sista skogspartiet. Plötsligt hörs ett gällt "pling" bakifrån. Bea, Linus och pappa Love med Ludde hoppar åt sidan och en cyklist susar förbi på stigen.

"Här får man väl inte cykla", ropar pappa Love när cykeln försvinner runt nästa krök.

"JO, det får man faktiskt", säger Linus. "Men lite respekt för andra som vistas i naturen måste man också visa."

Love skiner plötsligt upp.

"Titta, jag hoppade rakt ut bland en massa orkidéer. De kan vi ju plocka"

"NEJ, orkidéer är fridlysta", säger Bea. "Då får vi inte plocka dem."

"Det tänkte jag inte på", säger pappa Love. "Men icke fridlysta blommor, bär och svampar, de får vi väl plocka?"

"JA, det får vi", svarar Linus. "Men det blir svårt att hitta bär och svampar så här tidigt på året."

De tillryggalägger sista biten ner till sjön och stigen slutar vid en brygga. Där är några småbåtar förtöjda och uppdraget på stranden ligger några ekor. Det verkar som om folket boende i området har sina båtar här.

"Ska vi ta ett dopp i sjön", frågar pappa? "Det är nog kallt i vattnet men hoppar vi i från bryggan slipper vi vada ut från stranden."

"JA, det kan vi göra", säger Bea. "Men hade det varit en privat brygga på någons tomt hade vi inte fått göra så."

Pappa Love och Bea byter snabbt om till badkläder som de har med i ryggsäckarna och hoppar i från bryggan. Linus vill inte bada och passar Ludde under tiden. Nästan lika snabbt som de hoppade i vattnet kommer både Love och Bea upp igen. Pappa frustar. Det var riktigt kallt i vattnet. De torkar sig och byter om och så får pappa Love en idé.

"Vi tar oss upp på klipphällen där borta, fixar en eld och äter vår matsäck. Det blir väl bra?"

"NEJ", utbrister Linus. "Vi får inte elda på en klipphäll. Värmen gör att stenen kan spricka sönder och lämna fula märken."

"Men vi kan göra en eld där borta på sjöstranden", säger Bea. Efter doppet är en eld en skön tanke.

Pappa Love går bort till ett träd och tar tag i en gren för att bryta av den.

"NEJ, stopp pappa", ropar Bea och Linus samtidigt! "Vad gör du? Vi får inte bryta av grenar från träden eller ta bark från dem.

"Men om vi plockar det som ligger på marken då", undrar pappa Love?

"JA, bränsle till elden från vi plocka från marken", säger Bea.

Pappa Love är, som han säger, en gammal "skåjt" och till slut har de gjort en liten eld med ris och kvistar de hittat på marken. Deras matsäck känns extra god med utsikten över sjön och flammorna från deras eld. Men till slut är det tid att bege sig tillbaka. De släcker elden ordentligt med sjövatten och röjer undan efter sig. Det ska inte synas att de varit på platsen. Sitt skräp stoppar de i en påse de haft med sig och Bea och Linus passar på att också stoppa ner lite skräp någon annan har slängt på marken. Påsen tar de med sig när de går tillbaka.

Efter en promenad på stigen tillbaka genom skogen och längs grusvägen (den här gången genade de inte över hagen) är de tillbaka vid rastplatsen där de parkerade bilen. Linus ska slänga skräppåsen i soptunnan innan de åker. Men tunnan är full.

"Jag ställer den här bredvid tunnan", tänker Linus. "Då kan de ta den också när tunnan töms."

"NEJ!" ropar pappa Love. "Det där ska du inte göra. Det kan komma djur som gör hål i påsen och sprider våra sopor. Påsen får vi ta med oss hem i bilen. Har ni inte lärt er något om allemansrätten?"